

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

з питань освіти, науки та інновацій

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ № 176

28 травня 2025 р.

м.Київ,
у режимі відеоконференції, о 15.00

ГОЛОВУВАВ: Голова Комітету з питань освіти, науки та інновацій
Бабак С.В.

ПРИСУТНІ: члени Комітету - Колебошин С.В., Піпа Н.Р., Воронов В.А., Гришина Ю.М., Гришук Р.П., Коваль О.В., Лис О.Г., Кириленко І.Г., Павленко Р.М.; працівники секретаріату Комітету - керівник секретаріату Комітету Козієвська О.І., заступники керівника секретаріату Комітету: Сич О.В., Пількевич Л.В., головні консультанти: Гарбуза С.А., Левченко Я.С., Малигіна І.В., Малиношевська А.В., Тіран С.В., Чорнойван Г.П.

ВІДСУТНІ: член Комітету – Коллох В.В. (у відрядженні).

ЗАПРОШЕНІ: Сушко Павло Миколайович - народний депутат України, Кузьмичова Надія Юріївна - заступник Міністра освіти і науки України, Федоренко Оксана Филімонівна - т.в.о. директора ДУ «Український інститут розвитку освіти», Баженов Євгеній Володимирович - директор ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», Альохін Михайло Михайлович - генеральний директор Директорату шкільної освіти Міністерства освіти і науки України, Ульянов Дмитро Володимирович - заступник директора Департаменту взаємодії з Національною поліцією України Міністерства внутрішніх справ України, Заритов Віталій Дмитрович - керівник експертної групи з питань нормативно-правового забезпечення в освіті Директорату шкільної освіти Міністерства освіти і науки України, Чуприна Дмитро Олегович - державний експерт експертної групи з питань шкільної освіти Директорату шкільної освіти Міністерства освіти і науки України, Притула Оксана Василівна - головний спеціаліст Відділу освіти Департаменту видатків бюджету гуманітарної сфери Міністерства фінансів України, Лещик Надія Всеволодівна - освітній омбудсмен, Прохоренко Леся Іванівна - директор Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук України, Червякова Оксана Вікторівна - представник Уповноваженого з прав дитини, Гончар Михайло Васильович - експерт Асоціації міст України, Кретович

Світлана Сергіївна - завідувач відділу освіти та науки Головного управління внутрішньої та гуманітарної політики Директорату з питань внутрішньої та гуманітарної політики Офісу Президента України, Мінакова Леля Валеріївна - головна директорка видавництва Атлант, Тороп Кристина Сергіївна - школа «Шанс», місто Дніпро, Воробель Галина Миколаївна - директорка спецшколи для глухих, місто Хмельницький, Орлова Наталія Миколаївна - головний спеціаліст Секретаріату Кабінету Міністрів України.

Порядок денний:

1. Про стан підготовки підручників та навчальних посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників до нового 2025-2026 навчального року.

2. Про стан виконання Прикінцевих положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми» від 06.06.2024 р. № 3792-IX.

3. Про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо запровадження заходів безпеки в закладах загальної середньої освіти» (реєстр. № 11543 від 02.09.2024) (друге читання) додаткових пропозицій народних депутатів України – членів Комітету.

4. Про проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо запровадження заходів безпеки в закладах загальної середньої освіти» (реєстр. № 11543 від 02.09.2024) (друге читання).

5. Різне.

Відкриваючи засідання Комітету, Голова Комітету Бабак С.В. оголосив порядок денний та запропонував його затвердити без п.2.

Пропозицію підтримано.

Порядок денний затверджено одноголосно.

1. СЛУХАЛИ: інформацію заступниці Міністра освіти і науки України Кузьмичової Н.Ю., заступника Голови Комітету з питань освіти, науки та інновацій Колебошина С.В. та Голови Комітету з питань освіти, науки та інновацій Бабака С.В. про стан підготовки підручників та навчальних посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників до нового 2025-2026 навчального року.

В обговоренні взяли участь: Бабак С.В., Кузьмичова Н.Ю., Колебошин С.В., Баженов Є.В., Сушко П.М., Прохоренко Л.І., Федоренко О.Ф., Лещик Н.В., Гришук Р.П., Воробель Г.М.

УХВАЛИЛИ:

1. Інформацію Міністерства освіти і науки України щодо стану підготовки підручників та навчальних посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників до нового 2025-2026 навчального року взяти до відома.

2. Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій:

2.1. Провести у серпні 2025 року черговий розгляд контрольного питання «Про стан підготовки підручників та навчальних посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників до нового 2025-2026 навчального року».

3. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України:

3.1. Продовжити роботу щодо забезпечення у 2025-2026 н. р. підручниками/посібниками дітей з особливими освітніми потребами (ООП). Щомісячно до 1 числа інформувати Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій про стан виконання цього пункту.

3.2 Продовжити роботу щодо внесення змін до нормативно-правових актів, які регулюють процедури проведення експертизи, апробації та конкурсного відбору підручників та іншої навчальної літератури для здобувачів закладів загальної середньої освіти, встановлюють вимоги до інтерактивного електронного додатка до підручника, регулюють зовнішній вигляд навчальної літератури (з урахуванням Рішення Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій від 26 лютого 2025 року (протокол № 168) «Щодо оновлених підходів до підручникотворення з метою забезпечення якості підручників та навчальних посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників та їх вчасної доставки до закладів загальної середньої освіти»).

3.3. Передбачити у проекті змін до Наказу МОН України № 845 нову модель апробації з урахуванням зауважень, висловлених у цьому Рішенні.

3.4. Розглянути питання запровадження зовнішньої незалежної сертифікації експертів предметних (галузевих) експертних комісій та експертних груп, із залученням, зокрема галузевих наукових установ, та розроблення уніфікованих критеріїв відбору та оцінки ефективності таких експертів.

3.5. Розробити державну програму підтримки авторських колективів-початківців, передбачивши в ній механізми такої підтримки.

3.6. Визначити модель фінансування логістики забезпечення підручниками та посібниками українських дітей, які перебувають закордоном.

3.7. Про вжиті заходи щодо виконання пп. 3.2 – 3.6 поінформувати Комітет до 30 червня 2025 року.

3.8. Здійснити перевірку складу предметних (галузевих) експертних комісій, експертних груп та відповідальних секретарів на предмет наявності конфлікту інтересів, з урахуванням пункту 9 розділу II Порядку здійснення експертизи, надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам, затвердженого наказом МОН України від 05.06.2023 № 675. За результатами перевірки поінформувати Комітет у термін до 13.06.2025.

3.9. Вжити заходи щодо вирішення проблем із забезпеченням підручниками/посібниками дітей з ООП, які не були подані на експертизу (18 із 65 найменувань) та переліки яких затверджені наказом МОН України від 03 квітня 2025 року № 544. Про результати вжитих заходів поінформувати Комітет до 13.06.2025. Також поінформувати Комітет про заходи, які будуть вжиті МОН України щодо недопущення такої ситуації у майбутньому циклі підручникотворення.

4. Контроль за виконанням цього Рішення покласти на Заступника Голови Комітету Колебошина С.В.

Голосували одногolosно.

2. СЛУХАЛИ: інформацію голови підкомітету з питань вищої освіти Гришиної Ю.М. та Голови Комітету Бабака С.В. про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо запровадження заходів безпеки в закладах загальної середньої освіти» (реєстр. № 11543 від 02.09.2024) (друге читання) додаткових пропозицій народних депутатів України – членів Комітету.

В обговоренні взяли участь: Бабак С.В., Гришук Р.П., Гришина Ю.М., Козієвська О.І., Ульянов Д.В., Піпа Н.Р., Лещик Н.В., Гончар М.В., Колебошин С.В., Кузьмичова Н.Ю., Червякова О.В.

УХВАЛИЛИ:

1. Інформацію автора законопроекту, народного депутата України Гришиної Ю.М. та Голови Комітету Бабака С.В. взяти до відома.

2. Відповідно до пункту 4 частини першої статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», керуючись частиною шостою статті 118 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», розглянути, затвердити та внести до порівняльної таблиці проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо запровадження заходів безпеки в закладах загальної середньої освіти» (реєстр. № 11543 від 02.09.2024) такі пропозиції:

1) розділ I законопроекту доповнити пунктом 1 такого змісту:

«1. Частину третю статті 19 викласти в такій редакції:

«3. Не може працювати в закладі освіти або залучатися до участі в освітньому процесі (проведення навчальних занять, лекцій, тренінгів, семінарів, майстер-класів, конкурсів, оцінювання результатів навчання тощо) особа:

яка має непогашену або не зняту в установленому законом порядку судимість;

яка визнана в установленому законом порядку винною у скоєнні правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи;

на яку накладено адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з домашнім насильством, булінгом (цькуванням), або за невиконання обов'язків щодо виховання дітей».

2) пункти 1-2 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«2. Частину третю статті 37 після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«створення безпечного освітнього середовища, зокрема шляхом вжиття заходів для безпечного перебування учасників освітнього процесу на території та в приміщеннях закладу освіти».

У зв'язку з цим абзаци третій - п'ятий вважати відповідно абзацами четвертим - шостим.

3. Частину четверту статті 38 після абзацу двадцять третього доповнити новим абзацом такого змісту:

«сприяти відповідно до плану роботи закладу освіти проведенню заходів серед учасників освітнього процесу щодо запобігання правопорушенням».

У зв'язку з чим абзаци двадцять четвертий - тридцятий вважати відповідно абзацами двадцять п'ятим – тридцять першим».

3) пункт 3 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«4. Розділ V доповнити статтею 41¹ такого змісту:

«Стаття 41¹. Організація безпечного перебування учасників освітнього процесу на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти

1. З метою безпечного перебування учасників освітнього процесу на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти засновник і керівник такого закладу відповідно до їхніх повноважень вживають комплекс заходів для запобігання та/або припинення заподіяння шкоди учасникам освітнього процесу, зокрема:

визначення правил доступу і перебування учасників освітнього процесу та інших осіб на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти;

огороження території закладу загальної середньої освіти або встановлення її меж на місцевості;

облаштування закладу загальної середньої освіти технічними засобами охорони для термінового виклику поліції;

інші заходи з охорони.

2. Типовий перелік заходів з охорони і порядок їх застосування затверджуються Міністерством внутрішніх справ України за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

3. Зазначені у частині першій цієї статті заходи здійснюються за рахунок коштів засновника та інших джерел, не заборонених законодавством.

У державних, комунальних закладах загальної середньої освіти реалізація таких заходів не може забезпечуватися за рахунок коштів учасників освітнього процесу.

4. Правила доступу і перебування учасників освітнього процесу та інших осіб на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти розробляються на основі типових правил, затверджених центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки за погодженням з Міністерством внутрішніх справ України, схвалюються загальними зборами (конференцією) колективу закладу загальної середньої освіти, погоджуються

засновником і затверджуються керівником такого закладу, а також оприлюднюються відповідно до статті 30 Закону України «Про освіту».

Дотримання правил доступу і перебування учасників освітнього процесу та інших осіб на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти є обов'язковим.

5. Доступ і перебування на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти осіб, які не є учасниками освітнього процесу, здійснюються з дозволу керівника такого закладу або уповноваженої ним особи.

Службові особи для реалізації ними визначених законом повноважень, пов'язаних із запобіганням, ліквідацією, усуненням надзвичайних ситуацій, усуненням загроз життю та здоров'ю учасників освітнього процесу, а також інші службові та посадові особи у випадках, визначених законом, не потребують отримання такого дозволу.

6. Заборонено перебувати на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти особам:

- з явними ознаками алкогольного, наркотичного або іншого сп'яніння;
- які мають при собі небезпечні предмети і речовини, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України;
- з тваринами (крім собак-поводирів, яких використовують особи з інвалідністю).

У разі порушення учнями визначених цією частиною заборон такі учні не допускаються до участі в освітньому процесі до усунення відповідного порушення, а керівник закладу загальної середньої освіти або уповноважена ним особа вживає заходів, визначених правилами доступу і перебування учасників освітнього процесу та інших осіб на території та в приміщеннях закладу загальної середньої освіти.

7. Використання об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, а також забезпечення цілодобового безперешкодного доступу до них за відповідними сигналами цивільного захисту на території та в приміщеннях закладу освіти здійснюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

8. У разі наявності загрози заподіяння шкоди учасникам освітнього процесу та/або майну закладу загальної середньої освіти керівник такого закладу повідомляє про це уповноважений підрозділ Національної поліції України для проведення в межах його компетенції превентивних поліцейських заходів на території та/або в приміщеннях закладу загальної середньої освіти.

9. До здійснення охорони закладів загальної середньої освіти не може залучатися особа, яка відповідно до частини третьої статті 19 цього Закону не має права працювати в закладі освіти або залучатися до участі в освітньому процесі».

4) розділ II законопроекту викласти в такій редакції:

«П. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня, наступного за днем його опублікування, крім пункту 2 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня, наступного за днем опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
забезпечити розроблення та прийняття міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом».

3. Контроль за виконанням цього Рішення покласти на Голову Комітету С. Бабака.

Голосували одноголосно.

3. СЛУХАЛИ: інформацію Голови Комітету Бабака С.В. про проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо запровадження заходів безпеки в закладах загальної середньої освіти» (реєстр. № 11543 від 02.09.2024) (друге читання).

В обговоренні взяли участь: -

УХВАЛИЛИ:

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 123 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо запровадження заходів безпеки в закладах загальної середньої освіти» (реєстр. № 11543 від 02.09.2024), поданий народним депутатом України Гришиною Ю.М. та іншими народними депутатами України, за результатами його розгляду в другому читанні прийняти в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

2. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити народного депутата України Гришину Ю.М.

Голосували одноголосно.

4. Різне.

В різному пропозицій від народних депутатів України – членів Комітету з питань освіти, науки та інновацій не надходило.

Стенограма засідання додається.

Голова Комітету

Сергій БАБАК

Секретар Комітету

Наталія ПІПА